

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni 20
3 luni 10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI
Lângă Palatul Justiției
TELEFON N 16/98

NOU: A apărut: *Politia tehnică și ancheta judiciară științifică*, cu 17 figuri în text și 6 planșe, de d-l Constantin Zguriadescu cu o prefață de d-l profesor I. Tanoviceanu. Prețul 4 lei.

SUMAR

— Cercetarea paternității, de d-l avocat Grigore Munteanu; JURISPRUDENȚĂ:

— Casație secțiuni-uite: *Ministerul de finanțe cu Elena Vasile Neagoe* (În materie de contravenție la legea timbrului nu există drept de revizuire);

— Casație s. II: *Ion Cojocaru cu Primăria București* (Prescripția, în materie de contravenție relativă la construcțiuni, nu poate să înceapă a curge decât din momentul în care construcția s'a terminat);

— Casație s. III: *Primăria București cu Gr. Andreescu* (Revenirea, din partea Primăriei, asupra unei autorizații pe care o dăduse pentru instalarea unui cinematograf într-o grădină, dă drept părții, care a făcut cheltuielile pentru amenajarea grădinei, să ceară și să obțină daune interese de la Primărie);

— Curtea București s. III: *Lina Dumitru cere a fi declarată absent soțul său Dumitru Petre* (Despre absență și formele cerute pentru ca ea să poată fi declarată);

— Trib. Covurlui s. I: *C. Stoiceșcu cu Marioara și G. Marafioti* (Neprimirea păcii la prima instanță constituie o omisiune esențială, care atrage înfrimarea cărței de judecată. — Cărciumarul are acțiune contra datornicilor pentru datoriile provenite din alimente, ele neîntrând în cazul prevăzut de art. 27 din legea monop. vânzărilor băut. spiritoase);

— Judecătoria Ocol. Bărcă-Dolj (Despre urmărirea și vânzarea averii debitorului după ce el a fost declarat în stare de faliment);

Rezumate Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Fals. — Dacă se poate core constatarea lui pe cale principală civilă, atunci când actul înrămat a fost învocat și discutat în cursul procesului. — Art. 290 al. 2 pr. civilă; **No. 2: Acțiune în revendicare.** — Acțiune ce decurge dintr-o hotărâre în curs de judecată. — Competința tribunalului de a judeca asemenea acțiuni în primă instanță. — Art. 33 al. 2 din legea jud. de ocoale; **No. 3: Contract aleatoriu.** — Definițiunea lui. — Joc. — Dacă codul civil dă vre un drept de acțiune spre plata unui debit din joc. — Art. 1635 și 1636 c. civ.

Casație s. II: No. 1: Apel. — Cerere nouă. — Schimbarea calității părților. — Neadmisibilitate. — Consolidare petroliferă. — Art. 327 pr. civilă; **No. 2: Contestatie la executare.** — Instanța unde ea trebuie a fi îndreptată. — Lipsa de calitate a celui ce a obținut decizia ce execută și violarea autorității lucrului judecat prin acea executare. — Motive de fond. — Îndreptarea contestației la instanța care

a învins titlul executor. — Art. 403 pr. civ.; **No. 3: Fals prin substituire de persoane** la autentificarea unui act de vânzare. — Provocare la acest delict. — Răspunderea agentului provocator, independent de răspunderea autorilor delictului. — Art. 125 și 47 c. penal; **No. 4: Camera de acuzare** — Opoziție contra ordonanței judecătorești de instrucție. — Declararea ei la grefa judecătorului de instrucție. — Art. 137, 196 și 198 pr. penală.

Casație s. III: No. 1: Pensie. — Ofițer așezat la pensie. — Funcționarea în urmă ca instructor militar școlar. — Dreptul la o rețulare din nou a pensiei. — Modul ei de stabilire. — Art. 2 § 8 din legea pensiilor din 1912; **No. 2: Expropriere.** — Competința tribunalului de județ. — Dacă poate statua asupra cererii expropriatului de a i se lua tot imobilul, iar nu numai o porțiune, în cazul art. 60 l. de expropriere; **No. 3: Achiesare.** — Decizie atacată cu recurs. — Executarea ei de bună voe fără nici o rezervă. — Rezervă făcută printr-o declarație ulterioară executărei. — Neadmisibilitatea recursului.

Cercetarea Paternității

Nu ne disimulăm un moment gravitatea subiectului ce abordăm, dându-ne perfect de bine seamă în același timp, de gradul de oportunitate relativă pe care îl prezintă în împrejurările actuale, față cu gravele preocupări de ordin exterior la ordinea zilei, ridicarea unei ast-fel de chestiuni.

Natura însă a reformei pe care o implică această chestiune, prin lovitura brutală pe care ar da-o unei vechi stări de lucruri, prin numărul concesiunilor pe care le cere asupra unor scrupule dacă nu pe deplin fundate, meritând totuși a nu fi fost neglijate, prin edictarea în fine a unei reguli de înaltă morală socială, a cărei riguroasă sancțiune va lăsa gânditori pe mulți, face ca realizarea ei să nu se poată obține, în cazul cel mai bun, de cât prin lungi și numeroase eforturi.

Împrejurările care au prezidat la confecționarea codului civil român și modul cum el a fost obținut, atrăgând lipsa completă a lucrărilor preparatorii, ne găsăm în imposibilitate de a cunoaște sentimentele și opiniunile traducătorilor codului francez,

cu privire la înscrierea în legile române și în contradicție cu prescripțiunile legilor anterioare¹⁾, a unei prohibițiuni de o severitate atât de riguroasă și pe care codul Napoleon însuși, nu a înregistrat-o de cât în urma unei lovituri de Stat și a unui nepătruns mister.

Grație împrejurărilor amintite, art. 340 c. civ. fr. devenind art. 307 c. civ. român, cercetarea paternității este oprită în România. În aceste condițiuni, nu ne putem împiedica de a ridica un punct de întrebare, al cărui răspuns apare imediat din imperioasa necesitate a întrebării însuși, a-nume de a ști, dacă în lipsa articolului 340 c. civ. fr., legiuitorul român dela 1864 ar fi reven-dicat tristul privilegiu de a înscrie în codul civil, această infracțiune la cele mai elementare principii ale dreptului și ale moralei.

Permisă în Franța până la revoluțiunea franceză, cercetarea paternității este pentru prima dată oprită de *Convențiune*. Departe însă de a o opri în mod absolut, *Convențiunea* admitea cercetarea paternității în cazul când era mărturisită, mărturisire care se putea deduce nu numai din scri-sori emanate dela părintele copilului, ci —și aici e de remarcat elasticitatea formulei— „din ori-ce împrejurare”.

Dacă prohibițiunea cercetării paternității ar fi fost adoptată de legislația imperială cu acest in-dispensabil și salutar temperament, noul regim creat copiilor naturali, ar fi fost în definitiv, to-lerabil. Fără nici un motiv real însă și numai datorit sentimentului manifest de aversiune către copiii naturali și femei, al primului consul și mai ales influenței sale directe asupra *Tribunal*-ului a cărui demnă rezistență nu a învins-o decât prin mijloacele sigure și eficace de reducere, prohibi-țiunea moderată decretată de *Convențiune* a trecut în codul civil cu extraordinara agravare rezultând din suprimarea cercetării paternității.

Erau prea recente în spiritul tuturor abuzurile scandaloase de sub vechiul regim, datorite excesului de generozitate al jurisprudenței franceze, pentru ca măsura luată în scopul de a le înfrâna, să pară prea severă. Sancționarea abuzivă a cunoscutului adagiu exprimat în mod atât de viguros de Loisel: «*qui fait l'enfant le doit nourrir*», ușurința exce-

sivă mai ales cu care se acorda credința fetelor-mame, în virtutea nu mai puțin celebrei formule «*virgini parturienti creditur.....*» pe baza căreia acela care era arătat ca autor, era condamnat să suporte, e drept în mod provizor, cheltuielile ges-tațiunii și pe acelea de întreținere ale copilului, creară o stare de lucruri atât de periculoasă existenței căsniciilor cele mai onorabile, în cât după expresia lui Bigot du Preameneu, procesele de acest gen deveniseră «*le fléau de la société*».

Un remediu se impunea. Cum din nefericire însă, prea adesea se întâmplă, doza administrată a depășit în mod regretabil gradul de intensitate al răului, căci în loc de a se proceda pe calea jumătăților de mă-suri, ne luând de cât garanțiile indispensabile, pentru evitarea în viitor a abuzurilor din trecutul atât de apropiat, s'a preferat mijloacele radicale, căzând astfel din un extrem în altul. Între alte argumente cari se invocau de partizanii prohibi-țiunii, principalul era *interesul general al femeilor*. O chestiune de demnitate a sexului cere — se zicea — ca femeia expusă încontinuu atacuri-lor galante, solicitărilor bărbaților, să iasă tot-deauna triumfătoare, triumf ce nu era considerat ca obținut decât în cazul când era grefat pe legătura solidă a căsătoriei. Toate acelea, deci, cari cedau, cari cădeau, mai bine zis, cari se lăsau ademenite însfârșit, în oricari alte condițiuni, co-miteau o adevărată trădare față de sex. E just, e indispensabil — se adăoga — ca acelea cari au comis actul de trădare, să suporte singure con-secințele penibile ale slăbiciunii lor, considerân-du-se posibilitatea de a arăta pe tatăl copilului și de a suporta deci numai pe jumătate consecin-țele greșelii, ca o cauză a înmulțirii actelor de trădare.

După cum foarte bine s'a zis însă, valoarea unui argument de morală utilitară, nu se poate aprecia decât prin numărul rezultatelor practice pe cari și le poate însuși.

Or, realitatea faptelor s'a însărcinat să demonstreze fără întârziere și cu o extraordinară pre-cizie, tot ce conținea de iluzoriu, de abstract, cât de lipsită de consecințe practice era în fine acea amenințare pe contul căreia se fondaseră atâtea speranțe, când i s'a atribuit virtutea unui «*ange gardien*» al tinereilor fete atât de expuse

¹⁾ În codul Calimach, cercetarea paternității era admisă Art 944 D Alexandresco, T II p 352

prin condițiunile economice ale vieții moderne, numeroaselor tentațiuni, pe fiecare zi crescânde.

În adevăr, de unde în 1804 proporția nașterilor ilegiteime față de acele legitime era în Franța de cinci la sută, ea atinge cifra de nouă și jumătate la sută în 1910. Limbajul cifrelor era prea eloquent pentru ca să mai rămână vre-o îndoială asupra falimentului argumentului însuși, desmințit în scopul său esențial. Are România ceva de invidiat Franței din acest punct de vedere? Cu o mică diferență, cifrele demonstrează cu aceeași elocvență până unde am împins spiritul de imitațiune în admirația, legitimă de altfel, pentru sora noastră mai mare.

Dacă realitatea a desmințit însă în mod atât de dureros concepția abstractă pe care se sprijinea argumentul tras din interesul general al femeilor, jurisprudența, prin înalta sa operă creatoare, la baza căreia nu era decât dorința de a repara în măsura posibilă nedreptățile strigătoare, ce se adăposteau cu îndărmire sub scutul unei legi lipsite de cel mai elementar sentiment de umanitate, a probat până la evidență lipsa de soliditate a celorlalte două argumente, cari s'au invocat cu un surprinzător succes oridecâteori s'a încercat a se modifica legea, anume *teama de scandal și imposibilitatea de a proba paternitatea în mod direct*. Jurisprudența franceză a găsit în această materie—zice d-l Planiol—una din ocaziunile cele mai remarcabile, de a tempera prin combinarea a două principii juridice, rigurozitatea pe care o prezenta aplicațiunea numai a unuia dintre ele. „Son système sur ce point—adaogă d-sa—est une construction des plus hardies, rappelant à beaucoup d'égards les procédés de l'ancienne jurisprudence romaine”¹⁾.

Legea oprea cercetarea paternității. Echitabilă sau nu, dispoziția era formală, legea trebuia respectată. Ce face jurisprudența însă, decât să respecte legea când aplică acel mare principiu înscris în aceeași lege: oricine cauzează altuia un prejudiciu, este obligat a-l repara?

Și în adevăr, dela 1862 jurisprudența a acordat în mod constant despăgubiri atât fetelor seduse, cât și fetelor mame, oridecâteori se găsea în fața unei seduceri cu caracterele legale sau când ce-

rerea era întovărășită de scrisori, emanate dela seducător, prin care acesta din urmă, mărturisind greșala făcută, își lua angajamentul de a o repara²⁾.

Prin acest mijloc, care nu era în realitate decât o ingenioasă subtilitate, jurisprudența nu făcea, temperând o nedreptate rezultând din lege, decât să recunoască de părinte al copilului, fără a-l declara totuși, pe acela care legea trebuia să închidă ochii spre a nu-l vedea.

Toate argumentele adversarilor cercetării paternității erau astfel spulberate, căci pe când aceștia persistau în a discuta din punct de vedere academic asupra gravității exagerate a unor inconveniente ce li se păreau de neînvins, instanțele judecătorești rezolvau cu o constanță admirabilă, din ce în ce mai numeroase cereri, al căror nume nu era, e drept, acela al cercetării paternității, dar al cărora rezultat prezenta o analogie prea perfectă, pentru ca experiența făcută să fie neglijată.

O vie mișcare de protestare se produce odată cu începutul celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea contra principiului art. 307. Proiectul de lege Berenger, prezentat senatului francez în 1878, este respins. Aceiași soartă are și proiectul Rivet, prezentat în 1883 și respins cu o majoritate zdrobitoare (183 contra 61). Spectrul scandalurilor judiciare continua să obsedeze încă spiritele cele mai înaintate. Reînviat în 1890, proiectul Rivet a fost prezentat din nou în 1895, fără nici un succes.

Departe de a desarma, toate aceste consecutive nesuccese nu făceau decât să stimuleze ardoreea și entuziasmul partizanilor cercetării paternității.

Pusă pe scena marelor teatre pariziene, făcând obiectul discuțiunii și programul societăților savante și a numeroase congrese, chestiunea își câștiga din ce în ce opiniunea publică de partea ei. Un prim și enorm pas este făcut când în 1910 senatul francez votează proiectul de lege ce îi e prezentat. Victoria definitivă nu putea să întârzie. Ea este asigurată prin legea recentă din 17 Decembrie 1912, în virtutea căreia Franța, după o luptă de mai bine de cincizeci de ani, consacră

²⁾ Vezi pentru jurisprudența franceză numeroase citații: Planiol, t. I, pag. 492—493. Pentru jurisprudența română: D. Alexandresco, t. II, pag. 357.

¹⁾ Planiol, t. I, No 1528.

acest mare eveniment : cercetarea paternității este permisă.

Nu vom intra în studiul detaliat al acestei legi, mărginindu-ne a arăta în câteva cuvinte obiectul ei și spiritul în care a fost concepută. În prima parte sunt enumerate cazurile în cari cercetarea paternității este permisă. O notă nouă constituie presumpția pe care legea o trage din traiul în comun.

Pentru a evita însă procesele scandaloase, care nu ar fi avut alt scop, față cu precisa limitare a cazurilor în cari acțiunea este permisă, de cât de a arunca discreditul și desunirea asupra vreunui menaj prea fericit, legea enumără în partea a doua, cazurile în care acțiunea nu va putea fi nici cel puțin luată în considerație. Din citirea textelor referitoare reese în mod clar, preocuparea dominantă a legiuitorului francez, de a reduce până la a le exclude, toate acele cazuri în care ar fi existat cea mai ușoară nesiguranță, asupra paternității. Rămănea o ultimă măsură de prevedere de luat, pentru a pune legea la adăpostul obiecțiunilor ce i s'ar fi făcut bazate pe posibilitatea organizării celui mai odios șantaj.

În acest scop, pe lângă interzicerea publicării debaterilor proceselor în cercetarea paternității, acela care va fi dovedit a fi intentat procesul cu rea credință, este pasibil de pedeapsa închisoarei și a amendei.

Atât de simțită era necesitatea acestei legi, atât de conforme erau sentimentului opiniei publice, principiile ei directe, în cât nu a întâlnit nicăieri cea mai mică rezistență fiind din contră primită cu o unanimă aprobare. Dacă i s'ar putea aduce o critică, care în cazul de față, dat fiind delicatetea materiei ce reglementează, nu ar face decât să scoată în relief unul din principalele ei merite, ar fi acela a unui exces de prudență, a unei minuțioase prevederi.

Un autor francez «en vogue» în articolul de fond al unui mare cotidian parizian, prezenta acum câțva timp, cu o ușoară ironie, pe una din victimele donjuanilor—nu zicem moderni căci au existat în toate timpurile—luptând contra numeroaselor exigențe ale noiei legi. Sub o formă îndirectă, este mi se pare cel mai frumos elogiu care se putea aduce autorului ei.

După tot ce s'a scris în această materie, nu vom insista asupra avantajelor unei reforme, care se impune și la noi cu o egală necesitate. Prohibițiunea cercetării paternității, intră în cadrul acelor chestiuni, care deși înscrise în lege, în cazul când nu sunt combătute cu cea din urmă vehemență, nu sunt acceptate de cât din imposibilitatea de a face altfel și în speranța de a le vedea dispărând într-o zi mai mult sau mai puțin apropiată.

A sosit sau nu această zi? Iată o întrebare, la care nu vedem ce s'ar opune, pentru a răspunde prin o categorică afirmativă.

Când rațiunea de a fi a unei dispozițiuni legale nu se bazează de cât pe considerațiunea discutabilă a unor inconveniente imaginare, satisfacerea celui mai elementar bun simț, cere ca acea dispoziție legală să treacă în domeniul tristelor reminiscențe, în ziua când spiritul de echitate al unei jurisprudențe avizate, condițiunile de existență ale vieții moderne, caracterizată prin acel materialism, necunoscut încă, gradul de moralitate în sfârșit — să avem curajul de a o recunoaște — al epocii în care ne găsim, arată prin o dureroasă experiență, lipsa de seriozitate și regretabilele consecințe ale acelor pretense inconveniente.

Un prim rezultat al reformei, fi-va el o primă de încurajare a concubinajului în detrimentul uniunii legitime? Noi nu o credem. Căci în afară de efectul moderator, pe care spectrul responsabilității îl va exercita asupra temperamentelor inflamabile, plasându-ne în ipoteza când se va fi trecut peste consecințele acestei responsabilități, ce prețios stimulent pentru a recurge la oficiile ofițerului stării civile, nu va fi imposibilitatea, cu regret sau fără, de a se sustrage tuturor obligațiilor morale și materiale, decurgând din paternitatea judiciară.

«Un beau mouvement», din partea legiuitorului român, e singura condiție de care depinde astăzi realizarea unei reforme, care va alia meritului de a consacra o jurisprudență constantă și pe acela de a reintrona o veche tradiție a țării noastre.

București Februarie 1913.

GRIGORE MUNTEANU

Doctor în drept din Paris
Avocat

INALTA CURTELE CASEI ȘI JUST. S.-UNITE

Audiența dela 14 Februarie 1913

Președinția d-lui G. P. PETRESCU președinte
Ministerul de Finanțe cu Elena și Vasile Neagoe.

Revizuire. — Timbra și înregistrare. Dacă în această materie există calea extraordinară de revizuire. (rt. 67, 70 și 79 din legea timbrului)

Art. 67, 70 și 79 din legea timbrului, arătând căile pe care se pot ataca fie deciziunile administrației superioare, fie procesele verbale de constatarea contravențională, și între acele căi neexistând și calea extraordinară a revizuirii, de aci rezultă că în asemenea materie nu există dreptul de revizuire, întrucât asemenea cale neexistând în legea nu se mai poate introduce prin interpretare. *)

Decizia 3/913. — Casată fără trimitere după recursul făcut de Ministerul de Finanțe, sentința Trib. Putna s. II No. 67/912, dată în proces cu Elena V. Neagoe.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu Geore, în dezvoltarea motivului de casare în lipsa intimațiilor; și
Pe d-l Procuror-general în concluziuni pentru admiterea recursului.

Deliberând.

Asupra motivului de casare:

Greșită apliciune a art. 228 c. pr. c., violarea principiului că în materie fiscală nu există drept de revizuire și exces de putere.

«D-na Elena V. Neagoe personal și Vasile Neagoe în calitate de tutore al minorilor defunctului C. Nicolau făcând apel contra unei deciziuni ministeriale prin care se impunea la plata taxelor de succesiune moștenitorii lui C. Nicolau, Tribunalul Putna s. II a rezolvit acest apel pronunțând hotărârea sa No. 177 din 7 Septembrie 1911. Mai târziu s'a cerut revizuirea acestei hotărâri de către Elena V. Neagoe personal și Ghiță Nicolau ca tutore, pe motiv că trib. în această hotărâre uitase a se pronunța asupra unui punct din apelul făcut de numiții».

«Tribunalul de Putna s. II pe motiv că în adevăr hotărârea a cărei revizuire se cere nu se pronunțase asupra scăderii unor datorii din activul succesoral, a admis revizuirea și a modificat hotărârea sa No. 177/911 în sensul cerut de către Elena Neagoe și tutorele Ghiță Nicolau».

«Instanța de fond, a pierdut din vedere că legile fiscale fiind de strictă interpretare, ele nu admit alte căi de reformare a hotărârilor de cât cele anume prevăzute de aceste legi. Or, nici legea timbrului aplicabilă în specie, nici celelalte legi fiscale nu prevăd revizuirea, nici trib. nu o putea admite».

«În contra acestei dispozițiuni de ordine publică, trib. aplicând dreptul comun la o lege fiscală care se îndestulează singură a aplicat greșit art. 288 c. pr. civ., a violat principiul că legile fiscale nu conferă dreptul de revizuire și a dat o hotărâre al cărei temelie este numai excesul de putere».

Asupra motivului de casare invocat.

Având în vedere că prin deciziunea Ministerului de finanțe No. 8934/910, fiind scăzut din averea succesorală a defunctului C. Nicolau numai parte din creanțele datorite de succesiune intimații în calitate de moștenitori au făcut apel; că în urmă. dănsi preluând cum că cu ocazia judecării apelului, tribunalul ar fi omis să se pronunțe și asupra unei creanțe de lei 19394 bani 3, constatată printr-o obligație depusă la dosar anterior judecării apelului, a făcut cerere de revizuire a sentinței No. 177/911 cerere care a fost admisă de tribunal prin sentința supusă recursului, iar Ministerul de Finanțe făcând recurs în contra citatei sentințe afacerea a fost trimisă în cercetarea secțiunilor unite conform articolului 20 din legea organică a năltei Curți în urma unei a doua divergență ivită din năntea secțiunii a II-a a acestei Curți;

Considerând că astfel stând faptele, chestiunea dedusă din năntea secțiunilor unite și care formează obiectul motivului de casare, este aceea de a se ști dacă în legea specială a timbrului și înregistrării există dreptul de revizuire a hotărârilor pronunțate de instanțele de fond;

Considerând că legea timbrului, prin articolele 67, 70 și 79, arată căile pe care se pot ataca fie deciziunile administrației superioare, fie procesele verbale de constatarea contravențiilor, stabilind numai apelul și recursul, în termeni anume arătate de fiecare din articolele indicate mai sus;

Considerând că din momentul ce legiuitorul a determinat căile ordinare și extraordinare de reformare în asemenea materie, nu se mai poate introduce prin interpretare calea extraordinară de retractare a revizuirii, care dacă s'ar admite în cazurile art. 288 și următorii din procedura civilă, ar fi de natură a întârzia rezolvarea grabnică a litigiilor dintre particulari și fisc, ceea ce, de sigur, nu a putut intra în intențiunea legiuitorului;

Că astfel fiind, când tribunalul a admis o asemenea cerere de revizuire, a aplicat greșit dispozițiunile art. 288 pr. civilă și a nesocotit principiul că în materie de timbru și înregistrare, nu există dreptul de revizuire, și prin urmare, mijlocul de casare este întemeiat.

Considerând că întrucât afacerea nu mai poate fi primitoare de o nouă judecată, casarea urmează a fi pronunțată fără trimitere, conform art. 34 din legea organică a acestei nălte Curți;

Pentru aceste motive, Curtea, casează etc.

INALTA CURTE DE CASEI ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 2 Martie 1912

Președinția d-lui M. IULIAN, președinte
Ion Cojocaru cu Primăria București

Contravenție continuă. — Construire fără autorizație. — Prescripție. — Calcularea ei.

Faptul de a construi fără a avea autorizația necesară constituind o contravenție continuă, atât timp cât durează construirea prescripția ei nu poate să înceapă a curge decât din momentul în care construcția s'a terminat. *)

Decizia 576/912. — Respins recursul făcut de Ion Cojocaru, contra sentinței Trib. Ilfov s. III No. 1379/911.

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 2 /913 pag. 238.

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 40/912 pag. 479.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. Niculescu; și

Pe d-l Procuror M. Vidrașcu în concluziuni în lipsa recurrentului.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Tribunalul a violat art. 595 pr. pen. pentru că deși de fapt a găsit că este împlinită prescripțiunea invocată de noi, a contravențiunei ce am comis prin faptul că am construit o casă fără autorizațiunea primăriei, totuși a respins acest mijloc de apărare pentru că ar fi vorba de o infracțiune continuă, deci neprescriptibilă iar nu de una instantanee, care singură s'ar putea prescrie, distinct une care în primul rând nu o face art. 595 pr. pen.

Dar chiar dacă s'ar admite această distincțiune, totuși în cazul nostru nu poate fi vorba de o infracțiune continuă în sensul doctrinei, ci de una instantanee, de oarece consistă pur și simplu într-o acțiune contrară legii dar sfârșită definitiv prin simplul fapt că s'a comis, oricât ar fi durat preparația sau executarea ei, pe când o infracțiune continuă ar trebui să consistă într-o stare de acțiune a unui fapt nepermis de lege și care stare de executare se poate prelungi ca atare oricât timp. Ori, eu am clădit fără autorizație singurul lucru pentru care legea prevede pedeapsa, care însă s'a prescris, pentru faptul că «acum posed o casă clădită fără autorizație», după ce contravențiunea că am construit fără autorizație s'a prescris pentru faptul că nu se prevede nici o pedeapsă, afară de cazul când această construcțiune ar cădea în categoria celor insalubre.

E foarte greșită confuziunea care se face între infracțiunea în sine, clădirea fără autorizație și consecințele sale, «posesiunea ei» și mai cu seamă este irațional ca din cauza lipsei de vigilență a autorității competente, să fim condamnat după prescrierea contravențiunei a darăma o clădire foarte bună din toate celelalte puncte de vedere.

Având în vedere sentința supusă recursului prin care recurrentul a fost condamnat pe baza art. 385 al. 9 c. p. la 5 lei amendă și să dăra o construcție ce a făcut fără autorizarea comunei;

Considerând că, tribunalul a respins excepțiunea de prescripție a contravențiunei, invocată de recurrent, pentru motivul că contravențiunea are caracterul de continuitate și prin urmare nu se poate prescrie;

Considerând că faptul de a construi fără autorizație necesară, constituie o contravenție continuă atât timp cât durează construcția;

Ca din moment ce construcția s'a terminat, caracterul de continuitate încetează și timpul de prescripție începe a curge;

Că în spețe, acțiunea nu a fost prescrisă, căci de la 10 Oct. 1910 data constatărei contravențiunei atunci când construcția era terminată și până la 28 Iunie 1911, data chemării în judecată, n'a trecut un an, pentru a se putea invoca prescripția acțiunei conform art. 595 pr. pen., așa că tria respingând excepțiunea prescripției acțiunei, n'a violat acest articol, și prin urmare motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare:

«Tribunalul a comis o omisiune esențială și un exces de putere, prin faptul să nu s'a pronunțat asupra mijlocului de apărare, ridicat de noi în fond, și prin care atrăgeam atențiunea că este vorba de o construcțiune în afară de teritoriul com. București și deci nesupus regulamentelor acestei comuni, nu ni s'a îngăduit să facem această dovadă prin vreo amănare și

în afară de aceasta ar fi fost legal și rațional ca dovada că construcțiunea noastră se află în planul de aliniere al orașului București să fie făcută de chiar comună, care în acest proces joacă rolul unui alevăr reclaman, care se prea poate ca singură să fi putut face dovada, de oarece planul orașului, din cauza deselor modificări, încă a rămas un mister pentru majoritatea locuitorilor».

Considerând că recurrentul a afirmat numai înaintea Trib. că construcția sa este în afară de teritoriul com. București fără a dovedi cu nimic aceasta;

Că Tribunalul neavând a răspunde la o afirmație nedovedită n'a comis prin aceasta o omisiune esențială, așa că și acest motiv de casare este nefondat.

Pentru aceste motive curtea, respinge recursul etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 19 Octombrie 1912

Președinte d-lui G. P. PETRESCU, Presedinte

Primăria comunei București cu Gr. Andreescu

Daune - Obținerea unei autorizări din partea Primăriei de a instala un cinematograf într-o grădină - Revine din partea Primăriei asupra autorizației date. - Cheltuieli făcute cu amenajarea grădinei. - Prejudiciu. - Dezaunare. - (Art. 998 și 999 c. civ.)

Când se constată că Primăria acordând cuiva autorizarea de a instala un cinematograf într-o grădină, acesta a făcut toate lucrările necesare pentru amenajarea grădinei în acest scop, iar peste 20 de zile Primăria revine asupra autorizației date și o refuză, instanța de fond poate aprecia că aceste împrejurări au cauzat părții un prejudiciu numit din vina Primăriei, care dar trebuie să-l repare. În adevăr, dacă existau considerațiuni pentru refuzarea autorizației, Primăria trebuia să le aibă în vedere și să refuze autorizarea dela început, iar nu să o acorde și după ce partea a făcut cheltuieli, să vadă că autorizarea trebuia refuzată și să o revoace, zădărniciind prin aceasta toate cheltuielile făcute și aducând un prejudiciu însemnat părții.*)

Deciziunea No. 426/912. - Respins recursul făcut de Primăria comunei București contra deciziei Curței de apel din București s. I No. 37/912 dată în proces cu Gr. Andreescu.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier A. Suciu;

Pe d-l St. Marinescu Delabotint în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-nii Alex. Bilciurescu și B. Cernea în combateri.

Deliberând,

Având în vedere că din decizia supusă recursului se constată că Gr. Andreescu, intimat în recurs a făcut apel contra sentinței trib. Ilfov, secția comercială No. 44/912 prin care i s'a respins ca nefondată acțiunea ce a intentat Primăriei capitalei recurrentei în recurs și prin care cerea să-i plătească daune pentru că i-a retras autorizațiunea ce i se dăduse deja pentru instala-

*) Acest rezumat a fost publicat în Curierul Judiciar No. 82/912, pag. 972.

rea unui cinematograf în grădina de pe B-dul Elisabeta No 15; că Curtea de apel din București, judecând din nou procesul prin decizia sa No. 37/912 i-a admis apelul și în parte acțiunea intentată la prima instanță și a obligat pe primăria recurentă să plătească intimatului Gr. Andreescu suma de 25 000 lei daune;

Având în vedere că din discuțiile urmate la instanțele de fond și din concluziunile scrise ale părților, faptele în acest proces sunt următoarele:

Printr-o petiție din 22 Aprilie, intimatul Gr. Andreescu a cerut Primăriei capitalei autorizația de a instala un cinematograf în grădina de pe B-dul Elisabeta No 15 lângă hotelul Princiar; că Primarul în urma referatului arhitectului și medicului comunei, că intimatul a executat toate condițiile impuse de Primărie pentru instalarea cinematografului, în ziua de 3 Aprilie 1910, pune pe cererea acestuia rezoluțiunea «Se aprobă» «Se va libera autorizația». Pe baza acestei autorizări, Andreescu a făcut cheltuieli procurându-și materialul necesar pentru facerea lucrării; că în urma acestora la 17 Mai același an, un alt arhitect, referend primarului, că comisiunea tehnică discutând chestiunea instalării cinematografului și găsind că nu trebuie să se dea roage de la condițiile generale stabilite pentru sălile de spectacole, a cerut respingerea cererii de autorizare pentru instalarea cinematografului în acea grădină, referat pe care Primarul a pus rezoluțiunea «Se aprobă».

Că la 21 Iunie 1910 intimatul Gr. Andreescu, a făcut o nouă cerere repetată la 31 Iunie și 15 Iulie arătând că pe baza autorizațiunei deja dată dănsul a făcut cheltuieli și roagă pe Primărie să-i acorde acea autorizație și Primăria pe motivul dispozițiilor luate că nu se pot permite instalarea cinematografulor în grădini și locuri virane, i-a respins cererea; că la 13 Oct. 1910 intimatul Gr. Andreescu a intentat acțiune Primăriei cerând tribunalului să-i acorde daune; că această acțiune fiind respinsă de tribunal ca netoată, în urma apelului ce a făcut i-a fost admisă în parte de Curtea de apel prin decizia cu No. 37/912;

Că, în urma acestei decizii, Primăria capitalei a introdus recursul ce este a se judeca:

Asupra primului motiv de casare:

I «Exces de putere violarea art. 998 și 1169 c. civ. și nemotivare. În adevăr, în materie de delict și de quasi delict civile, nu se poate concepe responsabilitate fără necesitatea unei culpe; or, instanța de fond nu constată vina sau greșala comunei pentru ca să condamne la despăgubiri din contră crede că este destul să stabilească precum face că reclamantului nu i se poate imputa nici o culpă»

Considerând că după dispozițiunile legii, orice fapt al omului care cauzează altuia un prejudiciu trebuie reparat și autorul acestui fapt este anume obligat să-l repare;

Considerând că Curtea de apel, pentru a stabili culpa Primăriei capitalei față de daunele cauzate intimatului Gr. Andreescu, prin refuzul de a-i acorda autorizațiunea cerută de a instala un cinematograf în grădina de pe B-dul Elisabeta de lângă hotelul Princiar, din desbaterile urmate și din actele aflate la dosar, constatând în fapt că această autorizațiune i a fost dată la 31 Aprilie 1910, după care Andreescu a făcut toate cheltuielile pentru realizarea lucrării proiectate, că, în urmă, la un interval de 20 zile, i a fost retrasă, discută și apreciază că aceste împrejurări au cauzat prejudiciu lui Andreescu numai din vina primăriei în adevăr, dacă existau considerațiuni de orice natură pentru refuzarea autorizării cinematografului, primăria trebuia să aibă în vedere și să refuze autorizarea, nu să o acorde și după ce intimatul a făcut cheltuieli, să vază că autorizarea trebuia refuzată și să o revoace, zădărniciind prin aceasta toate cheltuielile făcute și aducând prejudiciu intimatului Gr. Andreescu; că toată vina căzând asupra

primăriei pentru prejudiciul cauzat și nicidecum asupra lui Andreescu, primăria trebuie să răspundă de întreg prejudiciul cauzat.

Asupra motivului II și IV de casare:

Intimatul Gr. Andreescu, a cerut 100.000 lei cu titlu de daune — culpa așigurană — pe motiv că Primăria Capitalei i-a refuzat autorizarea pentru instalarea unui cinematograf după ce mai întâi îi impusese oare cari modificări privitoare la lucrările cari se faceau în acest scop; or în fapt am stabilit că în Ianuarie 1911 d-l Andreescu a primit acea autorizare, ceea ce rezultă în mod incontestat din însăși piesa atașată de parte pe lângă concluziunile scrise depuse la prima instanță și încă fără nici o rezervă ceea ce desigur implică o renunțare la pretențiile ce eventual le ar fi putut ridica. În orice caz, acțiunea așa cum era formulată, nu se mai putea menține decât dacă partea o modifica la prima instanță pentru liberarea tardivă a acelei autorizări, ceea ce n'a făcut; în adevăr, atunci când obții autorizare nu mai poți cere daune provenite din împrejurarea că ai fi făcut cheltuieli, decât cel mult pentru liberare tardivă.

Curtea de fond nu examinează acest al nostru mijloc de apărare care, necontestat este, schimbă soluția pricinii.

IV «Exces de putere și nemotivare. Curtea în calculul daunelor socotește și sumele cheltuite de intimat cu instalația propriu zisă a cinematografului, ceea ce nu putea să facă decât dacă autorizare nu s'ar fi dat; ori autorizare s'a dat, deci prejudiciu nu există. Dovada este făcută de chiar intimat, care la prima instanță a depus o odată cu concluziunile scrise. În afară de aceasta, Curtea nu indică nici un element d care s'a slujit la aprecierea daunelor, așa că decizia sa este arbitrală».

Considerând că din desbaterile urmate la instanțele de fond și din concluziunile scrise ale părților fiind constatată că autorizațiunea dată intimatului Gr. Andreescu la 11 Ianuarie 1911 de către primăria recurentă era relativă la cinematograful din sala restaurantului hotelului Princiar, iar nu la instalarea celui cerut de el în grădină, rezultă că aceste motive de casare sunt inexacte în fapt și Curtea, omițând de a se pronunța asupra lor și nemotivând de ce le înalță, prin acest fapt n'a făcut nici o omisiune esențială și n'a comis nici un exces de putere;

Că, dar, și aceste două motive de casare nu sunt fondate

Asupra celui de al III-lea și ultim motiv de casare.

III «Violarea art. 327 pr. civ. și exces de putere.

Înainte primei instanțe partea pretinde despăgubiri pentru o pretinsă pierdere reală daunum-energens nu și pentru câștigul de care ar fi fost lipsit lucrul cesans Curtea de apel, însoțind dispozițiunile art. 327 pr. civ. pe care l-am opus în mod formal atât în concluziunile orale, cât și în cele scrise, acordă despăgubiri și pentru beneficiile de care intimatul ar fi fost lipsit pentru campania de vară — este vorba de vara anului 1910. Constatarea făcută de Curte, că reclamantul a cerut daune și pentru beneficiul de care a fost lipsit, constituie o gravă eroare de fapt, în acest sens că cererea în chipul acesta n'a fost formulată la prima instanță, așa încât în apel era cu neputință».

Considerând că Curtea de fond, din actele prezentate de părți și din depunerile martorilor audiați la tribunal, constată în fapt că intimatul în recurs Gr. Andreescu a făcut toate lucrările necesare pentru instalarea cinematografului a introdus lumina electrică și a amenajat grădina în scopul funcționării lui; că, pen-

tru totalitatea acestor lucrări, apreciind, fixează daunele la suma de 2500 lei;

Considerând că discuțiunea ce se face între daunum emergens și lucrum cesans e o distincțiune făcută de doctrină și amândouă sunt elemente constitutive ale daunei; că Curtea când a apreciat că daunele cauzate intimatului s'au ridicat la 25000 lei a avut în vedere amândouă elementele daunei și a acordat despăgubiri în concordanță cu cererea intimatului pentru daunele cauzate;

Considerând că aceste constatări și aprecieri ale instanței de fond fiind chestiuni de fapt, ca atare scap de sub controlul acestei înalte Curți;

Că, dar, motivele de casare nefiind fondate, recursul cată să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III

Audiența de la 9 Ianuarie 1913

Președinția d-lui D. G. MAXIM, consilier

Lina Dumitru cere a se declara absentă Dumitru Petre

Deciziunea No. 723

Absență, Ordonarea cercetărilor. — Rezoluția judecătorului unic pe petițiunea de cererea pentru declararea absenței. — Dacă ține locul hotărârei de ordonarea cercetărilor. — Publicarea încheierii preparatorii. — Lipsa ei. — Formalitate substanțială. — (Art. 102 și 114 c. civil).

1). Rezoluția pusă de judecătorul tribunalului pe petiția de cererea pentru declararea absenței, de a se înainta în copie parchetului spre a se face cercetări, are caracterul unei încheieri a tribunalului în sensul art. 102 c. civ. comb. cu art. 626 și 622 pr. civilă, întru cât la epoca când s'a primit cererea judecătorului unic avea competența de a instrumenta singur în asemenea materie, conform art. 17 din legea organizării judecătorești din 1909.

2) Publicația cerută de art. 104 c. civil în materie de absență constituie o formalitate substanțială și deci o naltate de procedură care nu are nevoie să fie expres prevăzută și care împiedică declararea absenței, după cum aceasta rezultă din termenii imperativi ai citatului text, cât și din natura dispozițiunii legii care cuprinde în sine cerința riguroasă de a se aduce la cunoștința celui dispărut măsura gravă ce urmează să se ia în contrăi.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Lina Dumitru, prin petiția înregistrată la No. 6286 din 31 Noembrie 1912 în contra sentinței civile a trib. Ilfov, secția I, No. 715 din 7 Noembrie 1912;

Având în vedere că femeia Elena Dumitru, cu petiția înregistrată la No. 13555 din 1 Iunie 1911, a cerut tribunalului Ilfov, secția I, ca să declare absența soțului său Dumitru Petre și președintele, primind petiția, a ordonat prin rezoluția pusă pe dânsa, ca să fie înaintată în copie parchetului, în scopul de a se face cercetări spre a se stabili dispariția soțului reclamantei, precum și împrejurările în cari el a dispărut;

Având în vedere că o asemenea cercetare efectuându-se și constatându-se că Dumitru Petre a dispărut dela domiciliul său de mai bine de 18 ani, fără a se primi vre-o știre dănsul, tribunalul, prin sentința atacată cu apel, a refuzat de a declara absența potrivit dispozițiilor art. 101 și urm. c. civ. pe motiv că hotărârea declarativă de absență, conform art. 105 c.

civ., neputând fi dată decât la un an după hotărârea care a ordonat cercetarea, o asemenea hotărâre pregătită n'a fost încheiată în speță, conform art. 102 c. civ. și deci nici publicată în «*Monitorul oficial*», conform art. 104 c. civ.;

Având în vedere, în ce privește cel dintâi motiv al primei instanțe de respingerea cererei, că nu s'a încheiat de tribunal o hotărâre de ordonarea cercetărilor, nu este întemeiat de oarece în fapt se constată că președintele primind petiția reclamantei Elena Dumitru, a pus rezoluția ca să fie înaintată în copie la parchet spre a se face asemenea cercetări, cari s'au și făcut, și o atare rezoluție are caracterul unei încheieri a tribunalului în sensul art. 112 c. civ., combinat cu art. 621 și 622 pr. civilă întrucât la epoca când petiționara a adresat cererea, era în vigoare la tribunal instituția judecătorului unic, care avea competența de a instrumenta singur în asemenea chestiuni, conform art. 17 din legea organizării judecătorești dela 24 Martie 1909;

Având în vedere că, odată stabilit faptul că încheierea tribunalului cu privire la cercetările prealabile există, urmează a se examina și a se vedea dacă această încheiere preparatoare a fost publicată conform art. 104 c. civ. și în caz contrar, dacă lipsa unei asemenea publicații constituie o împiedicare pentru a se pronunța declararea absenței;

Având în vedere că din lucrările aflate în dosar rezultă că o atare publicație n'a avut loc, ceea ce se recunoaște chiar de către reclamanta apelantă Elena Dumitru;

Având în vedere că publicația cerută de art. 114 c. civ. constituie o formalitate substanțială și deci o naltate virtuală de procedură care nu are nevoie să fie expres prevăzută și care împiedică declararea absenței și aceasta rezultă atât din termenii imperativi ai citatului text, cât și din natura dispozițiunii legii, care coprinde în sine cerința riguroasă de a se aduce la cunoștința celui dispărut măsura gravă ce urmează să se ia în contrăi;

Că, dar, în lipsa unei asemenea publicații, absența neputându-se declara, apelul cată a fi respins ca nefondat;

Pentru aceste motive; în neunire cu ministerul public, respinge, etc.

Semnăți: D. G. Maxim I. Baștea Al. Dem. Opreșcu Al. Negrescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI S. I

Audiența dela 31 Ianuarie 1912

Președinția d-lui I. PARVULESCU, jude de ședință

G. Stoicescu cu Marioara și Gh. Marafioti

Sentința civilă No. 82

Nepropunerea păcii — Omission esențială. — Imfirmarea cărței de judecată.

Monopolul vânzării băuturilor spirtoase. — Datorii provenite din alimente. — Dacă cărciumarul are acțiune pentru asemenea datorii. (Art. 116 din l. jud. de ocoale și 27 din legea monopol. vânzării băut. spirtoase)

1. Nepropunerea păcii la prima instanță, constituie din partea judecătorului o omisiune esențială care conform art. 106 din legea judecătorilor de ocoale, atrage imfirmarea cărței de judecată.

2. Intrucât datoria ce se reclamă de un cărciumar nu provine din băuturi, ci din alimente, el are acțiune contra datornicilor, alimentele neintrând în cazul prevăzut de art. 27 din legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase.

S'au prezentat oponentul prin d-l avocat I. Măgură și intimații M. și Gh. Marafioti prin d-l av. G. Onose. Tribunalul,

Asupra motivului de recurs și onume omisiune esențială, judecătorul de ocol nepropunând pacea:

Având în vedere că conform art. 81 din legea judecătorilor de ocol, cea dintâi datorie a judecătorului e de a împăca părțile;

Considerând că nepropunerea părei la prima instanță constituie din partea judecătorului o omisiune esențială și conform art. 116 din zisa lege pe acest motiv cartea de judecată poate fi infirmată;

Pentru aceste motive, infirmă cartea de judecată No. 19/911 a jud. ocol. rural Berești și admite în principiu recursul făcut de C. Stoicescu;

După care d-l Onose a susținut, că acțiunea astfel cum a intentat-o partea conform art. 27 din legea vânzării monop. băuturilor spirtoase este inadmisibilă, de oarece, cărciumarii nu au acțiune pentru datoriile pe băutură.

D-l Măgură a susținut că clientul său reclamă datoria pentru pâine, orez, și a dat pe datorie iar nu pentru rachiu sau altă băutură, propunând pentru aceasta interogator părții, de a cărei întrebări și răspunsuri s'a încheiat osebî proces-verbal cerând respingerea incidentului.

Tribunalul,

Asupra incidentului de inadmisibilitate a acțiunii:

Având în vedere că întrădevsr conform art. 27 din legea pentru monopolul vânzării băuturilor spirtoase, cărciumarii nu au acțiune pentru datoriile pe băutură;

Având în vedere că partea reclamă dela intimați plata sumei ce-i datorește pe pâine, orez sare, etc. ce le-a dat pe datorie, iar nici cum pentru băutură;

Că așa fiind, întrucât suma ce reclamă nefind provenită din datorii pentru băutură, Tribunalul găsește că reclamantul are acțiune și respinge incidentul;

Pentru aceste motive, respinge incidentul ridicat de intimați;

După care d-l Măgură a dat jurământ intimaților asupra punctelor din foile de jurământ pe care l-a acceptat și în urma luării jurământului d-l Măgură a declarat că față cu răspunsul negativ al părților n'are nimic de opus.

D-l Onose a cerut respingerea acțiunii cu spese

Tribunalul,

În urma înfirmării cărții de judecată No. 19/911 a Judecătoriei ocol. Berești și admiterii în principiu a recursului făcut de C. Stoicescu în contra menționatei cărți de judecată, s'a luat în cercetare acțiunea intentată de numitul contra lor Marioara G. Marafioti și Gheorghe Marafioti, pentru plata sumei de 170 lei 50 bani;

Având în vedere că partea reclamă această sumă ca datorită de intimați pentru alimentele luate pe credit din prăvălia sa, iar în dovedirea acestora a deferit jurământ părților și anume să jure dacă n'au cumpărat în anul 1908 alimente din prăvălie;

Având în vedere că părții primind acest jurământ și săvârșindu-l în ședință publică conform art. 238 pr. civ., asupra punctelor din foaia de jurământ au răspuns în mod negativ;

Având în vedere că față cu acest răspuns reclamantul a declarat că nu mai are nimic de susținut;

Pentru aceste motive, Tribunalul respinge, etc.

(ss) I. Părvulescu, G. Eustațiu.

JUDECATORIA OCOLULUI BARCA-DOLJ

Audiența de la 9 Noiembrie 1912

Mitrache Marinescu cu Frații Damianoff

Carte de judecată No. 365

Competiția — Urmărirea averii debitorului — Declararea sa în stare de faliment. — Contestație introdusă la judece

de ocol însărcinat cu urmărirea — Competința sa de a judeca contestația — Urmărirea individuală a creditorilor falitului — Dacă ele sunt suspendate prin efectul declarației în faliment — Dacă prin neprezentarea judelei sindic în instanță falitul e în drept a face el acte legale în locul sindicului — Continuarea actelor de urmărire tot în persoana falitului și după declararea în stare de faliment. Nulitatea lor. (Art. 400 pr. civ. și art. 717 din codul comercial).

1). Judecătoria de ocol, investită cu urmărirea averii sechestrată înainte de declararea în faliment a debitorului, este competentă să judece contestația ridicată contra acelei urmăriri făcută în urma declarării în faliment, potrivit art. 400 al. 2 pr. civ.

2). Prin efectul sentinței declarative de faliment, urmărirea individuală ale creditorilor falitului sunt suspendate urmând ca sindicul să li hidizeze patrimoniul falitului în interesul colectiv al tuturor creditorilor, și de la această regulă nu se exceptează de cât creanțele privilegiate, cari afectează în mod special unele bunuri mobile ale falitului.

3). Dispozițiile art. 717 c. com., relative la pierderea de către falit, după pronunțarea sentinței declarative a dreptului de administrare a averii și a exercitiului acțiunii, nu se poate aplica de cât în sensul că falitul să nu facă nici o lucrare în prejudiciul masei creditorilor ci numai s'nduc, în caz însă când sindicul s'ar abține sau ar fi în imposibilitate de a se prezenta în instanță, falitul are tot dreptul a face singur ori ce act legal.

4). Art. 717 al. 4 c. com. cere categoric că executarea începută în persoana falitului trebuie să se continue în persoana judelei sindic.

Astfel sunt nule actele de executare făcute în persoana falitului, după declararea în stare de faliment.

Judecata,

Având în vedere că prin petiția reg. la No. 12278/912, debitorul falit Mitrache Marinescu, din comuna Bistreț-Dolj a făcut contestație contra procesului-verbal încheiat la 4 Maiu 1912, prin care i s'a urmărit o masină cismărească din fabrica Singer No. 13.810.635 pe baza cărții de judecată No. 108/96, în snur cu aceea No. 985/97, pronunțate de judecătoria ocol. I Craiova, investite cu formula executorie la No. 338/97, după cererea și despăgubirea creditorilor Frații Damianoff din Craiova, strada Lipsani, pentru suma de lei 1391, cu dobândă de 6 la sută pe an. 70 lei cheltueli de judecată, executarea efectuată de această judecatorie în urma comisiei rogatorii făcută de judecătoria ocol. I rural Craiova;

Având în vedere că, din susținerile orale ale părților, din actele de executare și din certificatul No. 32311 din 912, liberat de greșelul tribunalului Dolj sect. III, prezentat de reprezentantul creditorilor se constată că, prin comisie rogatorie făcută de judecătoria ocolului I rural Craiova, s'a înființat de această judecatorie sequestru asigurator pe mai multe obiecte ale debitorului Mitrache Marinescu, la 10 Decembrie 1910, printre cari se află și o masină cismărească fabrica Singer; că, la 11 Maiu 1911, debitorul Mitrache Marinescu a fost declarat în stare de faliment prin sentința comercială No. 140/911 a tribunalului Dolj, sect. III; că, creditorii, frații Damianoff, prin petiția reg. la 4561 din 19 Aprilie 1912, au cerut cerut continuarea executării începute la 10 Decembrie 1910, fără ca să continue executarea în persoana d-lui jude sindic, potrivit art. 717,

al. IV c com; a notificat somația de plată la 27 Aprilie 1912 numai debitorului falit, urmăriindu-i-se acestuia, la 4 Maiu 1912, aceeași mașină cismărească care se pusese sub sequestru asigurător fără ca până în prezent veri-un act de executare să se fi îndreptat în persoana d-lui Jude sindic al Tribunalului Dolj;

Având în vedere că chestiunile deduse în judecata acestei judecătoreii prin contestația de față, sunt: 1) dacă judecătoria investită cu urmărirea averii sequestrată înainte de declararea în faliment a debitorului Mitrache Marinescu este competentă a judeca contestația ridicată contra urmăririi, efectuată în urma declarării în faliment, sau competente este numai Tribunalul de comerț; 2) dacă creditorii frații Damianoff, mai păstrează dreptul de a urmări, în mod individual și separat, pe debitorul său Mitrache Marinescu care a fost declarat în stare de faliment și 3) dacă este întemeiată susținerea făcută de creditorii că, deși la actele de executare nu s'au respectat dispozițiile art. 717 al. 4, pentru a se continua executarea în persoana judecătorului sindic, totuși debitorul falit fiind incapabil de a contesta executarea el nu are drept a sta în instanță pentru a-și susține contestația și că actele de executare nu pot fi răsturnate de alt pe cale de contestație introdusă de cel în drept, care e judecătorul sindic;

Considerând că e de principiu că prin efectul sentinței declarative de faliment, urmărirea individuală ale creditorilor falitului sunt suspendate, urmând ca sindicul să lichideze patrimoniul falitului în interesul colectiv al tuturor creditorilor;

Considerând că la această regulă codul comercial nu permite excepție decât numai în ce privește creanțele privilegiate, cari afectează în mod special unele bunuri mobile ale falitului, cum este creanța locatarului (art. 720 din codul comercial), ori creanța creditorului gagist (art. 487 cod. comercial); că deși aceasta este regula, totuși, după dispozițiile art. 717 al. 4 din codul comercial, după declararea falimentului, executarea începută în persoana falitului se va continua în persoana judelei sindic, bine înțeles înaintea instanței care a fost investită cu executarea; și cum în speță executarea s'a început de această judecătoreie la 10 Decembrie 1910 și s'a continuat la 4 Maiu 1912 — după declararea falimentului — creditorii frații Damianoff păstrează încă dreptul de a continua și termina procedura executării tot înaintea acestei instanțe;

Considerând că, art. 702 c. com. definește căderea Tribunalului de comerț și art. 73 același cod atribuie judecătorului sindic în administrarea falimentului și nici un text din codul comercial nu prevede că, fie judecătorul sindic fie Tribunalul de comerț, să centralizeze înaintea sa toate procesele și urmărirea pendinte contra falitului ci din contra, art. 717 al. 4,

arată că acțiunile și executările deja începute în persoana falitului se vor continua însă în persoana judelei sindic și așa fiind numai această instanță, care e investită cu executarea este competentă de a judeca contestația de față potrivit art. 400 al. II. din procedura civilă;

Asupra obiecțiunii făcută de creditorii că, deși la actele de executare nu s'au respectat dispozițiile art. 717 al. 4, pentru a se continua executarea în persoana judecătorului sindic, totuși debitorul falit fiind incapabil de a contesta executarea, el nu are drept a sta în instanță pentru a-și susține contestația și că actele de executare nu pot fi răsturnate de alt pe cale de contestație introdusă de cel în drept, care e judecătorul sindic;

Având în vedere că, d-l Judecător sindic al Tribunalului Dolj a fost introdus în contestația făcută de falit, fiind citat și nu s'a prezentat;

Considerând că, dispozițiile art. 717 c. com., relative la pierderea de către falit, îndată după pronunțarea sentinței declarative de faliment a dreptului său de administrare a averii și a exercitiului acțiunilor imobiliare și mobiliare, afară de cele exclusiv personale, nu se pot aplica de cât în senzul că falitul să nu facă nici-o lucrare în prejudiciul masei creditorilor, ci numai Sindicul, care este reprezentantul legal al creditorilor, cât și al falitului; prin urmare, în caz când sindicul s'ar abține sau s'ar găsi în imposibilitate de a se prezenta înaintea instanței judecătorești, spre a reprezenta pe falit, falitul are tot dreptul de a face singur ori-ce act legal, cum a făcut, spre exemplu contestația de față, arătând că executarea nu s'a făcut cu paza formelor cerute de art. 717 al. 4 din codul comercial;

Considerând că, art. 717 al. c. comercial cere categoric ca, executarea începută în persoana falitului să se continue numai în persoana judelei sindic și cum actele de executare ce s'au făcut sunt îndreptate numai în persoana falitului, aceste acte de executare sunt nule și nulitatea lor rezultă din dispozițiile art. 387 și 388 din procedura civilă, cari prevăd că nici o hotărâre sau titlu executor nu se va putea executa decât numai după ce se va fi înconștințat datornicului odată cu somația, agentul ce are să execute trebuind să facă o somație datornicului, la care se va alătura și copia titlului ce se execută, cu cel puțin o zi înainte de ori-ce execuție; or, în executarea de față, creditorii Frații Damianoff neconformându-se acestor texte de lege, pentru a notifica cărțile de judecată ce se execută, precum și somația preliminară judecătorului sindic reprezentantul legal al falitului, potrivit art. 717 al. 4 cod. com. astel de acte de executare făcute cu încălcarea sus citatelor texte din procedura civilă, aduc anularea executării decretate de art. 391 din procedura civilă;

Pentru aceste motive, judecata admite etc

Jude (s) Ștefan Constantinescu

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI ÎN ALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAȚIE S. I

Recurentul Const. M. Aidea prin d-l avocat N. Durma.
Intimatul Ion I. Moșoiușu s. a., prin d-l avocat N. Mițescu.

* Fals. — Dacă se poate cere constatarea lui pe cale principală civilă, atunci când actul incriminat a fost invocat și discutat în cursul procesului. — Art. 290 al. 2 pr. civilă.

1. Nu se poate cere constatarea unui fals pe cale

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

principală civilă în scopul de a legitima o cerere de revizuire pe temeiul art. 290 al. 2 pr. civ. atunci când se constată că actul incriminat a fost invocat și discutat în cursul procesului rezolvit prin hotărârea a cărei revizuire se cere. (Cas. s. I, decizia No. 11 din 9 Ianuarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C. apel Buc. s. IV No. 43.912).

Recurenta Elena M. Sivoiu s. a., prin d-l avocat Chefner.
Intimatul M. Ariciu în persoană.

* Acțiune în revendicare. — Acțiune ce decurge dintr-o hotărânicie în curs de judecată. — Com-

petiția tribunalului de a judecă asemenea acțiuni în primă instanță. — Art. 33 al. 2 din legea jud. de ocoale.

2. Prin dispozițiunea art. 33, al. 2 din legea judec. de ocoale, legiuitorul a voit să determine competența în cazul special al unei acțiuni în revendicare ce decurge dintr-o hotărânicie în curs de judecată, sau care ar schimba o linie despărțitoare fixată printr-o hotărânicie depusă la tribunal; din cauza importanței unei asemenea acțiuni și pentru că hotărânicia din care ar decurge acțiunea în revendicare este de competența tribunalului în prima instanță, legiuitorul a voit să lase o asemenea acțiune în competența tribunalelor și a curților de apel, oricare ar fi valoarea sau întinderea locului revendicat;

Prin urmare, tribunalul interpretează greșit art. 33 sus citat, când trimite o asemenea acțiune la Curtea de apel, unde se află pendinte hotărânicia din care decurge acea acțiune, în loc să o reție și să procedă la judecarea ei. (Cas. s. I, decizia No. 32 din 15 Ianuarie 1913, prin care se casează sentința trib. Mehedinți, s. I, No. 474/911).

*Recurentul C. Petrescu prin d-l avocat Em. Olulescu.
Intimata Teodora D-Irescu Câmpina s. a., prin d-nii avocați
Stelian Popescu și D. Comșa.*

*** Contract aleatoriu. — Definițiunea lui. Joc. — Dacă codul civil dă vreun drept de acțiune spre plata unui debit din joc. — Art. 1635 și 1636 c. civ.**

3. Art. 1635 c. civ. după ce prevede că contractul aleatoriu este convențiunea reciprocă, ale cărei efecte, în privința beneficiilor și a pierderilor pentru toate părțile sau pentru una sau mai multe din ele, depinde de un eveniment necert, enumără, între alte contracte de acest fel, și jocul, iar prin art. 1636 se prevede că legea nu dă nici o acțiune spre plata unui debit din joc;

Astfel, faptul unui ziar de a oleri abonaților săi premii cari li se atribuesc prin tragere la sorți, constituie o loterie, deci un joc la noroc, pentru care legea prin art. 1636 c. civ., nu dă nici o acțiune în justiție. (Cas. s. I, decizia No. 65 din 23 Ianuarie 1913, prin care se respinge recursul făcut deciziei C. apel Buc. s. IV No. 74/911).

CASAȚIE S. II

*Recurentul I. D-tru David zis Ion D-Irescu s. a., prin d-nii
avocați I. Panaitescu și G. Danielopol.
Intimata Soc. Astra Română prin d-l avocat I. G. Saita.*

*** Apel. — Cerere nouă. — Schimbarea calității părților. — Neadmisibilitate. — Consolidare petroliferă. — Art. 327 pr. civilă.**

1. După art. 327 pr. civilă nu se poate schimba în apel nici cauza, nici obiectul pricinii, nici calitatea

părților. Ast-fel, când C. de apel constată că apelanții și-au schimbat calitatea lor, căci de unde la prima instanță ei figuraseră ca moștenitori ai mamei lor, care concesionase un teren petrolifer, în apel și au luat calitatea de moștenitori ai tatălui lor, cu drepturile căruia cereau revendicarea aceluia teren, pe care ei la rândul lor l-au concesionat altuia, cu drept cuvânt Curtea de apel le respinge apelul ca neadmisibil, întrucât nu și-au formulat în calitate în care au făcut apel pretențiunile lor, prin petiție adresată președintelui tribunalului situațiunei terenului, fie înainte de cerere, fie chiar în ziua cercetării în localitate, conform dispozițiilor art. 4 din legea de consolidare. (Cas. s. II, decizia civilă 7 din 14 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei 159/912 a C. de apel Buc. s. I).

*Recurenta Soc. Româno-Americană prin d-l avocat Al. Bîlculescu.
Intimatul I. Bedicanu prin d-l avocat R. Bolintineanu.*

*** Contestație la executare. — Instanța unde ea trebuie a fi îndreptată. — Lipsa de calitate a celui ce a obținut decizia ce execută și violarea autorității lucrului judecat prin acea executare. — Motive de fond. — Indreptarea contestației la instanța care a încuviințat titlul executor. — Art. 400 pr. civ.**

2. Dacă contestația la executare nu poartă asupra formelor de urmărire sau asupra modului de executare a hotărârei, singurul caz în care, potrivit art. 400 pr. civilă, contestația are a fi îndreptată și judecată de către instanța care execută hotărârea, ci este relativă la validitatea titlului ce se execută, adică la fondul procesului, ea are a fi judecată, potrivit aceluiaș articol, de instanța care a încuviințat titlul executor. Lipsa de calitate a celui care a obținut deciziunea a cărei executare se cere, precum și violarea autorității lucrului judecat prin acea executare, sunt motive cari privesc nu formele de urmărire, ci fondul procesului, și deci contestația bazată pe astfel de motive, urmează să fie îndreptată la instanța care a încuviințat titlul executor. (Cas. II, decizia civilă No. 13 din 18 Ianuarie 1913, prin care s'a casat decizia Curței de apel București, s. I, No. 131/912).

*Recurentul Ion Savin prin d-l avocat O. A. Teodoreanu.
Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.*

*** Fals prin substituire de persoane la autentificarea unui act de vânzare. — Provocare la acest delict. — Răspunderea agentului provocator, independent de răspunderea autorilor delictului. — Art. 125 și 47 c. penal.**

3. Provocarea constituind un delict aparte, agenții provocatori la comiterea unui delict sunt ținuti a răspunde de faptul lor, independent de răspunderea autorilor delictului. Prin urmare, dacă acești autori nu sunt

apucați la răspundere pentru faptul lor aceasta nu poate folosi agenților provocatori. (Cas. II decizia pen. 1 din 8 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul contra deciziei C. apel Iași s. II 286/912).

Recurenta Victoria Georgescu, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

* **Camera de acuzare. — Opoziție contra ordonanței judecătorului de instrucție. — Declarația ei la grefa judecătorului de instrucție. — Art. 137, 196 și 198 pr. penală.**

5. Opoziția la camera de punere sub acuzare contra ordonanței judecătorului de instrucție trebuie a fi declarată și depusă la grefa judecătorului de instrucție, iar nu la camera de acuzare. (Cas. II, decizia penală No. 138 din 23 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei camerei de punere sub acuzare București, No. 253/912).

CASAȚIE S. III

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat Al. Zeceanu.
Intimatul Toma Constantinescu prin d-l avocat T. Popescu.

* **Pensie. Ofițer așezat la pensie. — Funcționarea în urmă ca instructor militar școlar. — Dreptul la o regulare din nou a pensiei. — Modul ei de stabilire. — Art. 2 § 8 din legea pensiilor din 1912.**

1. După art. 2, § 8 din legea pensiilor din 1912, ofițerii în retragere la pensie, cari vor fi servit neîntrerupt în funcțiunea de instructor militar școlar, au dreptul la o nouă regulare la pensie, făcându-se calculul asupra soldei din momentul retragerii din armata activă, unită cu leafa primită ca instructor militar școlar.

Fiind dar vorba nu de un spor sau rectificarea vechiei pensii, ci de o regulare din nou și pe o altă bază a dreptului la pensie și întrucât noua lege indică modul cum are a se lichida din nou dreptul la pensie în ce privește pe instructorii militari școlari, urmează că trebuie a se cuprinde în calculul pensiei leafa din momentul retragerii din armata activă, iar nu leafa prevăzută în bugetul anului 1900—901, cum prevede art. 2, § 1, litera e, din legea dela 9 Aprilie 1910, pentru ofițerii eșiți la pensie între anii 901—908. (Cas. III, decizia No. 53 din 28 Ianuarie 1913, prin care s'a casat decizia Curței de apel București, s. III, No. 177/912).

Recurentul S. I. Bully, și Banca de Credit Român prin d-nii avocați C. Panaitescu și C. Wortman.
Intimatul Direcția generală a C. F. R. prin d-l avocat P. Capelleanu.

* **Expropriere. — Competința tribunalului de județ. — Dacă poate statua asupra cererei expropriatului de a i se lua tot imobilul, iar**

nu numai o porțiune, în cazul art. 60 l. de expropriere.

2. În materie de expropriere pentru cauză de utilitate publică, tribunalele de județ nu au altă competență de cât aceea de a verifica dacă s'au îndeplinit toate formalitățile cerute de legea de expropriere, cum și dacă ordonanțele sau decretetele declaratoare de utilitate publică nu au fost date cu călcarea formelor oerotoitoare sau dacă ele nu depășesc cazurile de utilitate publică limitativ specificate de Constituție prin art. 19.

În afară de aceste cercetări, tribunalul neavând a se ocupa și statua asupra altor chestiuni de fond ce s'ar putea ridica de părți, urmează că nu este esențială omisiunea tribunalului de a se pronunța asupra cererei expropriatului de a fi expropriat de întreg fondul, iar nu numai de o parte din el, o asemenea chestiune având a fi regulată de comisiunea arbitrală cu ocazia fixării indemnizației. (Cas. III, decizia No. 62 din 30 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov s. II No. 697/912).

Recurentul Lt.-Col. T. Cocăneanu prin d-nii avocați P. Bors și I. Micescu.

Intimatul E. Wolf prin d-l avocat I. C. Marinescu.

* **Achiesare. — Decizie atacată cu recurs. — Executarea ei de bună-voe fără nicio rezervă. — Rezervă făcută printr-o declarație ulterioară executării. — Neadmisibilitatea recursului.**

3. Partea care a executat de bună-voe condamnățiunea prevăzută în dispozitivul unei decizii atacată cu recurs în casație prin faptul că a depus la oficiul portărilor în executarea acelei decizii, recipisa de consemnare a sumei la care este condamnată, fără a face vre-o rezervă în ce privește judecata recursului, își manifestă prin aceasta îndeajuns intențiunea de a da mulțumire pe aceea hotărâre, așa că recursul făcut contra ei devine neadmisibil; iar declarația făcută de acea parte la o dată cu mult ulterioară acestei executări de bună-voe, printr-o petiție adresată Președintelui tribunalului, că nu înțelege să dea mulțumire pe decizia executată, este inoperantă în cauză și nu mai poate avea nici o înrăurire asupra intențiunei pe care partea o manifestase în deajuns de a achiesare la condamnățiunea pronunțată prin acea decizie. (Cas. s. III, decizia 69 din 4 Februarie 1913, prin care s'a respins ca inadmisibil recursul făcut contra deciziei C. de apel Buc. s. III, No. 26/913).

Ecouri dela examenele de drept

VI

— Ce este specificațiunea?

— Actul, prin care unui obiect oare-care îi atribuiți însușirile obiectului principal!